

**ШЖҚ «Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының
әкімшілік ғимараттар дирекциясы» РМК қызметінде сыбайлас жемқорлық
тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау қорытындысы бойынша
талдамалық анықтама**

Астана қ.

2024 жылғы «05» қыркүйек

ШЖҚ «Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының әкімшілік ғимараттары дирекциясы» (бұдан әрі - Кәсіпорын) РМК директоры міндетін атқарушысының 2024 жылғы 30 маусымдағы № 102 бұйрығымен бекітілген жұмыс тобы 2024 жылғы 05.08.- 2024 жылғы 05.09. дейінгі аралықта 2023 жылғы 01.07. және 2024 жылғы 01.07. дейінгі кезеңдегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізді (бұдан әрі - СЖТІТ).

Осы анықтамада төменде келтірілген Кәсіпорынның бөлімдері/қызметтері талдау объектісі болып табылады.

СЖТІТ келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) талдау объектілерінің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) талдау объектілерінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

1. Кәсіпорынның нормативтік құқықтық актілерінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Кәсіпорын квазимемлекеттік сектордың субъектісі болып табылады, оның қызметі тиісті саланың уәкілетті органының әкімшілік ғимараттары мен қызметтік тұрғын үйлерін пайдалануды жүзеге асыру, Қазақстан Республикасы Парламентінің жабдықтау функцияларын ұйымдастыру және орындау, қоғамдық тамақтану, құжаттарды көбейту және баспа өнімдерін дайындау саласында қызметтер көрсету болып табылады.

Кәсіпорынның құрылтай құжаты - Жарғы, құрылтайшысы – Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Кәсіпорын өз жұмысында өз қызметі бойынша нормативтік құқықтық актілерді және ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттарды, сондай –ақ Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасының «Материалдық - техникалық қамтамасыз ету басқармасы» ММ (бұдан әрі - ПБ МТҚБ ММ) актілерін және Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқармасының (бұдан әрі-ҚР ПБ) актілерін басшылыққа алады.

СЖТТ жүргізу барысында Кәсіпорында барлық жұмыскерлер үшін қол жетімді ішкі нормативтік құжаттардың бірыңғай базасы (бұдан әр - ІНҚ) жоқ екендігі анықталды, бұл өз функционалдық міндеттерін орындау барысында мүдделі құжаттармен уақтылы, объективті және толық танысуға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, ІНҚ-нің көпшілігі жаңартылмағанын және тек орыс тілінде жазылғанын атап өткен жөн. Осыған ұқсас бұзушылықтар бұрын ағымдағы жылдың сәуір айында жүргізілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері бойынша талдамалық есепте көрсетілген болатын. Алайда, төрт айдан астам уақыттан кейін Кәсіпорындағы бұл бағыттағы жағдай шамалы ғана.

ІНҚ-қа қатысты келесі: Сапа қызметінің ІНҚ-ы комплаенс-офицерінің сұранысына қызметінің ұсынылған нормативтері кәсіпорынның саны мен мазмұны бойынша тізілімге келісілмейді.

Мысалы, сапа жөніндегі қызметінің (бұдан әрі - СЖК) комплаенс-офицерінің сұрауына ұсынылған ІНҚ саны мен мазмұны бойынша Кәсіпорын тізіліміне сәйкес келмейді.

СЖК бастығы келесілерді ұсынды:

- 1) 27.02.2024 жылғы №30 бұйрықпен бекітілген «Сапа, энергия менеджменті және азық-түлік қауіпсіздігі саласындағы Кәсіпорын саясаты»;
- 2) ҚҒ-МТҚБ ӘҒД-05-5/21 – «МИЖ саласындағы сәйкессіздіктерді басқару және түзету әрекеттері қағидалары»;
- 3) ҚҒ-МТҚБ ӘҒД-05-2/21 – «Ішкі аудит жүргізу қағидалары»;
- 4) Ст-МТҚБ ӘҒД-09-2/21 – ШЖК «Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының әкімшілік ғимараттары дирекциясы» республикалық мемлекеттік кәсіпорының объектілеріне қызмет көрсету және күтіп ұстау жөніндегі стандарт»;
- 5) ҚҒ-МТҚБ ӘҒД-05-3/21 «Басшылық тарапынан МИЖ-ге талдау жүргізу және ұйымдастыру қағидалары»;
- 6) Ст-МТҚБ ӘҒД-09/1/21 «Азық-түлік өнімдері қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі стандарт».

Сонымен қатар, Кәсіпорынның ІНҚ тізілімінде тағы 5 құжат бар, мұнда осы процестердің жауапты құрылымдық бөлімшесі СЖК болып табылады, бұл:

- 1) ҚҒ-МТҚБ ӘҒД-05-4/21 «Тәуекелдерді басқару қағидалары»;
- 2) ҚҒ-МТҚБ ӘҒД-05-1/21 «Құжатталған ақпараттарды басқару қағидалары»;
- 3) Б-МТҚБ ӘҒД-08-2/6 «Энергия менеджменті жүйесі жөніндегі басшылық»;
- 4) Б-МТҚБ ӘҒД-08-3/6 «Азық-түлік өнімдерінің қауіпсіздігі жөніндегі басшылық»;
- 5) Б-МТҚБ ӘҒД-08-1/21 «Сапа жөніндегі басшылық».

Осыған ұқсас жағдай іс жүзінде кейбір басқа бөлімдерде Кәсіпорынның ІНҚ-ы тізілімде жоқ екенін байқалады.

Талдау барысында негізгі құрылымдық бөлімшелердің бірі жабдықтау және мониторинг бөлімі (бұдан әрі - ЖЖМБ) сатып алынатын тауарларды, көрсетілетін қызметтер мен жұмыстарды қамтамасыз етуге, мониторингілеуге, қабылдауға/босатуға байланысты ІНҚ бір де бірінің әкімшісі болып табылмайтындығы атап өтілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы

Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттары - бұл оның ішкі қызметін реттеуге арналған ресми құжаттар. Заңнамалық және құқықтық актілермен қатар олар Кәсіпорынның ішкі өмірінің нормаларын, әкімшілік шешімдерді сақтау тәртібі мен шарттарын қалыптастыратын ережелер жиынтығын анықтайды, рәсімдерді, ресми өкілеттіктерді, ұйымдастырушылық құндылықтарды және оларды сақтау мен мүлтіксіз қолдану үшін жауапкершілікті қамтитын басқару жұмысын қамтамасыз етеді.

Кәсіпорында стандарттар енгізілгенін ескере отырып, менеджменттің интеграцияланған жүйесі процестерінің талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасы Парламентінің әкімшілік ғимараттары мен қызметтік тұрғын үйлеріне қызмет көрсету және пайдалану (ішкі құжаттарды әзірлеу, өзектендіру және қолдану) жөніндегі Кәсіпорын процестерін жүйелеуге бағытталған ҚР СТ ISO 9001-2016 «Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар»;

Қазақстан Республикасының Парламентінде қоғамдық тамақтандыруды ұйымдастыруға бағытталған ҚР СТ ISO 22000-2019 «Азық-түлік өнімінің қауіпсіздік менеджменті жүйесі. Азық-түлік өнімін құру тізбегіне қатысатын ұйымдарға қойылатын талаптарын»;

Қолдану бойынша талаптар мен нұсқаулар Қазақстан Республикасы Парламенті объектілерінің қызметін энергия үнемдеуге, техникалық жабдықтар мен инженерлік жүйелерді пайдалану мен оларға қызмет көрсетуді жақсартуға, тіршілікті қамтамасыз етуге (сумен жабдықтау, су бұру, электрмен жабдықтау, жылыту, желдету және т. б.) бағытталған ҚР СТ ISO 50001-2019 «Энергия менеджменті жүйесін сақтамауға немесе ұстамауға, тоқтата тұруға, күшін жоюға немесе сертификаттау саласын қысқартуға.

Кәсіпорындағы жұмыс және іс жүргізу тілі қазақ тілі болып табылады, мемлекеттік тілде ІНҚ-нің болмауы, тілді кемсітушілік Кәсіпорынның лауазымды адамын әкімшілік айыппұлға тарту тәуекеліне әкеп соғады.

2. Ұйымдастыру-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

Кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде келесі қызмет бағыттары талданады:

- 1) қайтарымды материалдық көмек көрсету;
- 2) бір көзден мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру. Баға мониторингі, тауарларды Кәсіпорын қоймаларында қабылдау және сақтау;

2.1. Қайтарымды материалдық көмек көрсету (бұдан әрі – ҚМКК) - бұл ҚР ПИБ ведомстволық қарасты ұйымдарының жұмыскерлеріне біржолғы ақшалай төлем түрінде көрсетілетін әлеуметтік көмек түрі.

ҚМКК беру «Астана -20» мемлекеттік қорының Қамқоршылық кеңесінің 2019 жылғы 10 қыркүйектегі шешімімен (№15 хаттама) «Қазақстан Республикасы Президентінің Іс Басқармасы мен оның бөлімшелерінің ведомстволық бағыныстағы ұйымдарының қызметкерлеріне қайтарымды материалдық көмек көрсету

қағидалары» беру ережелерімен, ҚҒ- МТҚБ ӘҒД-05-8/2, 18.06.2024 жылғы №85 бұйрықпен бекітілген ШЖҚ «Материалдық – техникалық қамтамасыз ету басқармасының әкімшілік ғимараттары дирекциясы» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының жұмыскерлерін тұрғын үйге мұқтаждарды есепке алу, тұрғын үймен қамтамасыз ету және пайдалану қағидалары» реттеледі.

ҚМКК беру тетігіне сәйкес тұрғын үйге мұқтаждар есебінде тұрған жұмыскерлер тұрғын үйге мұқтаждығын растау үшін тұрғын үй комиссиясына құжаттарды (жұмыскердің және отбасы мүшелерінің жеке басын куәландыратын құжаттардың, балалардың туу туралы, некеге тұру/бұзу туралы куәліктердің көшірмелерін, тұрғын үйдің меншік құқығында болуы/болмауы туралы анықтаманы), жұмыскердің және отбасының барлық мүшелерінің, өтініш берушінің және отбасының барлық мүшелерінің мекенжай анықтамалары, жұмыскердің және отбасының барлық мүшелерінің коммуналдық тұрғын үй қорынан тұрақты пайдалануында тұрғын үйдің ҚР аумағында жоқтығы туралы анықтама) тапсырады. Кейіннен Кәсіпорын ТК шешімі негізінде ҚР ПШБ-не жоғарыда көрсетілген құжаттарды, сондай-ақ жұмыс орнынан, қызметтік тізімнен анықтамаларды қоса бере отырып, өтініш жібереді.

Кәсіпорынның 16 жұмыскері 2023 жылғы 01.07. және 2024 жылғы 01.07. дейінгі кезеңде тұрғын үй жағдайларын жақсарту үшін қайтарымды материалдық көмек алған.

Кәсіпорындағы бұл жұмыс дұрыс бағытта және тұрақты негізде жүзеге асырылады.

2.2. Талданатын кезеңде Кәсіпорын «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу» порталы арқылы 416 шарт жасасты, оның ішінде бір көзден алу тәсілімен 25 шарт. Сатып алуды жүзеге асыру кезінде мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы басшысының, Тапсырыс берушінің немесе олардың міндетін атқарушы тұлғалардың жақын туыстарының, жұбайларының немесе жекжаттарының қатысу фактілері анықталған жоқ.

Бір көзден шарттар жасасу кезінде ЖЖМБ интернет-ресурстарды пайдалану жолымен бағаларға талдау жүргізеді, тауарлар туралы ақпарат болмаған жағдайда, үш әлеуетті өнім берушіден коммерциялық ұсыныстарға сұрау салу жүргізеді. Бағаларын салыстырмалы түрде талдау, мониторинг қорытындысы бойынша Кәсіпорынның тұрақты жұмыс істейтін бағаларға мониторинг жүргізу комиссиясымен және комплаенс-офицермен (2024 ж. 23 сәуірдегі № 07/91 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігінің жүйесінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметтердің жұмысын ұйымдастыру тәртібі келісіледі.

Тауарларды қабылдау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру 3 қойма үй-жайы арқылы жүргізіледі. Тауарлық-материалдық құндылықтарды қоймаға қабылдауды қабылдау актісіне қол қою арқылы тұрақты жұмыс істейтін Комиссия жүзеге асырады. Қоймаға түскен тауарлық-материалдық құндылықтарды есепке алу/беру 1 С Кәсіпорын ақпараттық жүйесінде ресімделеді.

Жеткізілген тауардың техникалық ерекшеліктеріне сәйкестігі тұрғысынан ҚР Парламенті Мәжіліс ғимаратындағы Мәңгілік Ел, 2-үй мекенжайындағы қоймалар тексерілді.

Зерделенген тауарлар техникалық параметрлерге сәйкес келді, алайда «Тапсырыс берушінің өтінімдері бойынша 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде» шарт талаптарына сәйкес бір партиямен толық көлемде жеткізілген және төленген тез бұзылмайтын тауарлар бар. «Тапсырыс берушінің өтінімі бойынша» жеткізу шарттары қаржылық тұрғыдан ыңғайлы, өйткені ол ағымдағы қажеттіліктерді өтеу үшін қаражатты пайдалануға мүмкіндік береді, ал ұйымдық тұрғыдан құрылымдық бөлімшелер тарапынан қажеттілікті күтіп, қойма үй-жайларын қарастырып жатпайды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің сипаттамасы

Бір көзден мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде және тұрғын үй комиссиясының жұмысында, материалдық қайтарымды көмек беру кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін бұзушылықтар анықталғалмады.

Ұсыныстар:

1. Сапа жөніндегі қызметі Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінде менеджменттің интеграцияланған жүйесі процестерінің жұмыс істеуіне мониторинг жүргізу;

2. осы ұсынымның 1-тармағында көрсетілген мониторинг нәтижелері бойынша заң бөлімі Кәсіпорынның ИНҚ -нің қолданыстағы тізілімін қайта қарау;

3. заң бөлімі құрылымдық бөлімшелермен бірлесіп, бекітілген тізілімге сәйкес Кәсіпорынның ИНҚ өзектендіру;

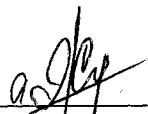
4. ұйымдастыру –бақылау және кадр жұмысы бөлімі Кәсіпорынның құжаттарын мемлекеттік тілде әзірлеуді бақылауға алу;

5. жабдықтау және мониторинг бөлімі жеткізушіні іздеуден бастап қабылдау мен төлеуге дейінгі процестердің реттілігі алгоритмін сипаттайтын құжат шығару;

6. атқарылған жұмыстың қорытындысы бойынша Кәсіпорынның тиісті бөліміне жұмыскерлер үшін қолжетімді ИНҚ және өзге де құжаттардың бірыңғай базасын әзірлеу;

7. жабдықтау және мониторинг бөліміне мүмкіндігінше «Тапсырыс берушінің өтінімі бойынша» режимінде тауарларды қабылдауды жүзеге асыру.

Жұмыс тобының басшысы:

А.К. Жумагалиева

Жұмыс тобының мүшелері:

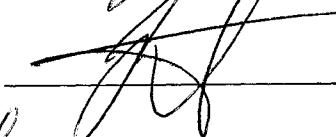
А.А. Оразалин

2024ж. 29.08. № 267- ЖК (енбек шартын бұзу)

Б.К. Айменов

Л.Ж. Калиева

Ж.Т. Бекмагамбетов

